

رابطه مادر و کودک و بازتاب آن در بزرگسالی

شیر دادن مادر به کودک و گرمای مطلوب تن مادر و بوی وی یکی از عوامل آرامش بخش کودک بوده و نیازهای احساسی و رشدی وی را تضمین می‌سازد. هر آنچه که مادر در ابتدای کودکی به فرزندش انتقال دهد. بازتاب آن در سال‌های بزرگسالی مشخص می‌شود.

خبرگزاری مهر- شیر دادن مادر به کودک و گرمای مطلوب تن مادر و بوی وی یکی از عوامل آرامش بخش کودک بوده و نیازهای احساسی و رشدی وی را تضمین می‌سازد. هر آنچه که مادر در ابتدای کودکی به فرزندش انتقال دهد. بازتاب آن در سال‌های بزرگسالی مشخص می‌شود.

کودک تا یک سالگی بیش از هر کسی پایبند و وابسته به مادرش است و او را تنها تکیه گاه مطمئن خود می‌داند. کودک در این سن علیرغم شناخت محیط اطراف خود که شخصاً تمامی مراتب زندگی را تجربه کرده و می‌شناسد بیش از هر چیزی به #171 حس اعتماد» احساس نیاز می‌نماید و آن را تنها در وجود مادر می‌یابد. همین نیازمندی احساسی از سوی کودک و صداقت حفاظت و مراقبت در رفتار مادر می‌تواند در نخستین سال زندگی رابطه بسیار نیرومندی را میان مادر و کودک برقرار نماید که به رابطه عاطفی عمیق معروف است.

همین رابطه، سنگ زیر بنای تمامی تحولات و رشد احساسی- عاطفی کودک را تشکیل می‌دهد. پیش از آن که دنیای ذهنی کودک شکل بگیرد او با کمک احساس خویش دنیای خارج را می‌شناسد. لذا اگر کودک در همان سن یک سالگی نتواند رابطه مستحکمی با مادر خویش برقرار نموده و یا مادر در پاسخگویی به نیازهای احساسی کودک ناتوان بوده و بی اهمیت بداند، کودک در شناخت محیط خویش و دنیای خارج با مشکلاتی مواجه گردیده و مفاهیم زندگی و روابط میان انسانها را به سختی و یا به کندی درک خواهد کرد.

زمانی که روان‌شناسان و مراقبان بهداشت توصیه کرده و ادعا می‌نمایند که تغذیه کودک به وسیله شیر مادر بهترین گزینه‌هاست، درواقع می‌خواهند این امر را ثابت نمایند که مادر در هنگام شیردادن و به آغوش فشردن فرزندش، علاوه بر این که نیاز جسمی و رشدی (شیر) او را تأمین می‌نماید، از سویی نیازهای احساسی کودک را برآورده کرده و سبب رشد عاطفی و احساسی او می‌شود. همین حالت باعث می‌شود که رشد احساسی در کودک تحریک شده و به خوبی به مسیرش ادامه دهد. البته گرمای مطلوب تن مادر و بوی وی نیز یکی دیگر از عوامل آرامش بخش کودک بوده و نیازهای احساسی وی را تضمین می‌سازد.

به همین خاطر نقش مادر در نخستین سال تولد کودک بسیار مهم بوده و مسیر درست اجتماعی شدن، شناخت از محیط اطراف و پاسخگویی در برابر احساسات را هموار می‌سازد. البته تغذیه‌ای که به وسیله شیرمادر صورت گرفته و کودک به طور مستقیم از مادر منبع غذایی را تأمین می‌نماید، خودش سهم عمده‌ای در شکل‌گیری شخصیت کودک تأثیر می‌گذارد. کودک در زمان مکیدن پستان مادر، احساسات پاک و نیازمندی خویش را به مادر ثابت کرده و مادر نیز ناخواسته احساس او را درک می‌کند و آرامش لازم را در شیر دادن کسب می‌کند.

چه بسا در تجربه‌های عملی خویش درک کرده‌ایم که مادر به هیچ چیز اهمیت نمی‌دهد با دادن کودکش به بغل وی و شیر دادن به کودک، چنان حالت آرامشی کسب می‌کند که گویی همان زن دیوانه نیست. درواقع در شیردادن نوعی معامله و داد و ستد احساسی- عاطفی میان مادر و کودک برقرار شده و احساس می‌نماید که به واقع موجودی با تمام وجود به او نیازمند و متکی است و به راستی دوستش دارد همین احساس باعث می‌شود که نطفه احساسات پاک در مادر ایجاد شود و همین احساس در سیستم بدنی وی اثر نموده و از طریق شیردادن به کودک نیز انتقال می‌یابد.

گریزه مادرانه در شیردادن بیدار شده و او را به وظایفش آشنا می‌کند و همین بیداری و درک وظیفه منجر به برخی اعمال و کارکردهای فیزیولوژیکی در مادر می‌شود که در این امر تأثیر ترشحات غده پرولاکتین از اهمیت بسزایی برخوردار است. این غده علاوه از این که باعث می‌شود شیر زیادی در پستان مادر تجمع یابند که منجر به احساس علاقه زیاد مادر به فرزند می‌شود به طوری مادر در چنین حالتی همیشه به دنبال فرزندش است و دوست ندارد از او جدا بماند. مدام دلش برای فرزندش تنگ می‌شود و علاقه‌اش چنان افزایش می‌یابد که تنها با بودن در کنار کودک و به آغوش کشیدن او احساس آرامش می‌یابد.

البته با این که ادعا می‌شود بیش از 80 درصد زمینه‌های ارتباطی میان مادر و کودک مبتنی بر تأثیرات روانی و احساسی درونی و

گریزی و رفتارهای درونی نمی‌تواند با آموزش‌ها و یا تلقینات دگرگون شوند ولی به سهم خود در تقویت و باز شناخت و وظایف گریزی و درونی به عنوان امر مهم تلقی می‌گردند. تغذیه کودک و یا یا نگهداری از آن احساس گریزی است که مشابه همین قضیه در سایر جانداران نیز وجود دارد که در اصطلاح علمی به آن «نقش پذیری» می‌گویند. وقتی جوجه اردک‌ها سر از تخم بیرون می‌آورند سریعاً خود را زیر مادر مخفی می‌نمایند برقراری رابطه عاطفی در میان مادر جوجه‌ها باعث می‌شود که جوجه اردک‌ها در هر کاری از مادر تقلید نمایند.

لذا همین قضیه در انسان نیز مصداق می‌یابد به طوری که فرزند انسان علاوه از رابطه گریزی، تا حدودی تحت تأثیر برداشت‌های ذهنی و عقلی نیز قرار گرفته و هر آنچه که مادر در ابتدای کودکی به فرزندش انتقال دهد. بازتاب آن در سال‌های بزرگسالی مشخص می‌شود.